

макаронічна манера мови (введення без потреби в невимушено побутовий текст іншомовних слів).

Явища другого роду об'єднуються однією загальною ознакою - змістовною і формальною багатоплановістю. Каламбури, іронічні і жартівливі непрямі номінації (метафоричні, метонімічні, смішні порівняння, цитація).

Перелічені прийоми мовної гри можуть послужити для порівняння розмовної мови різних мов. Це важливо як для виявлення національної специфіки розмовної мови різних мов, так і для виявлення того загального, що характерно для мовного комізму різних народів.

Література:

1. Білодід І. К. Мова і ідеологічна боротьба // Мовознавство. - 1973. - №5. - С. 3-19.
2. Reiners L. Stilkunst / L. Reiners - München, 1955. – S. 265
3. Турлакова Н.Б. Дослідження самопізнання як когнітивної основи саморозвитку особистості / Н.Б. Турлакова // Науковий огляд. – 2015. - №6 (16). – с. 123-133.

Руденко Н. В.

Особливості навчання іноземної мови на немовних спеціальностях

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Студентські роки для сучасного студента найцікавіші, найзахопливіші, найбезтурботніші і водночас своєрідно нелегкі. Адаптація студентів до навчального середовища вищого закладу - це багатогранний процес, який включає педагогічні (виховання і самовиховання) і соціальні (соціальні інститути) впливи, які позначаються у поглядах і поведінці

студентів. Вони взаємопов'язані і виступають у сукупності, забезпечуючи як безпосередній, так і опосередкований вплив на особистість студента. Як і в будь-якому іншому колективі, у студентській групі взаємодіють індивіди зі своїми особистісними якостями, інтересами, з різним статусом, що обумовлює їхню поведінку і впливи на інших осіб. Кожен з них намагається зайняти активну позицію, відстояти свої права, реалізувати можливості, утвердити амбіції. Ця складна мозаїка інтересів, прагнень, дій і утворює соціально-психологічний клімат у колективі, формує міжособистісні взаємини між студентами.

Студентська академічна група - найменше за чисельністю формальне об'єднання студентів, необхідне для здійснення навчально-виховної діяльності, у процесі якої студенти постійно спілкуються між собою. Дослідники (А.Лутошкін, Л.Уманський) виділяють такі підструктури у її загальній структурі:

- офіційні ділові зв'язки студентів, що визначаються системою доручень;
- неофіційні ділові зв'язки у випадках, коли відсутні офіційні повноваження, проте, деякі студенти фактично виступають у ролі лідерів;
- емоційні підструктури, основу яких складають психологічні категорії симпатії, антипатії, байдужості [2, с.123].

Виховання особистості в колективі є втіленням закономірностей розвитку суспільства, адже в колективних взаєминах створюються умови для соціально-психологічного її розвитку. Студентську академічну групу як колектив, характеризують єдність цілей, певний рівень міжособистісного спілкування, згуртованість, внутрішня дисципліна, специфічні норми співжиття. Колектив - не застигла структура, він постійно розвивається, проходячи певні стадії. Л.С. Макаренко довів, що формування первинних колективів детермінується певними закономірностями. Він виділив чотири етапи розвитку колективу [3, с. 39]:

1. Етап вимог вихователя до членів колективу.

2. Етап, коли вимоги до колективу висуває колектив.
3. Етап, коли колектив висуває вимоги до окремої особистості.
4. Етап, коли кожний член групи висуває перед собою певні вимоги громадської поведінки, а виконання моральних норм стає його особистою потребою, тобто коли процес виховання переростає у процес самовиховання.

Навчально-виховний процес у вищому навчальному закладі, а отже, розвиток особистості студента у студентському колективі на різних курсах має певні особливості.

На першому курсі відбувається адаптація колишнього абітурієнта до студентських форм колективного життя. Поведінка студентів характеризується високим ступенем конформізму (пасивне, пристосовницьке прийняття наявних порядків, правил, норм у поведінці). У першокурсників відсутній диференційований підхід до власних ролей. Другий курс є періодом найнапруженішої навчальної діяльності студентів. У життя другокурсників інтенсивно включені всі форми навчання і виховання. Студенти отримують загальну підготовку, формуються їхні широкі запити і потреби. Процес адаптації до середовища здебільшого завершений. Особливостями організації навчання на третьому курсі є вивчення дисциплін спеціалізації. На четвертому курсі їхній поведінці властивий інтенсивний пошук раціональних шляхів і форм спеціальної підготовки; відбувається переоцінка цінностей.

Враховуючи це, виховну роботу в студентській групі необхідно розбити на етапи, головними завданнями яких є:

1. Адаптаційний період: формування пристосувальних механізмів у студентів-першокурсників; активізація психічних процесів як відповідної реакції організму на нові умови; вивчення рівня пристосувальних механізмів у студентів, пов'язаних з особливостями їх характеру; створення умов для сприйняття студентом соціальної ролі; зв'язок з батьками.

2. Закріплення навичок саморегуляції студента в процесі адаптаційного періоду: надання допомоги в організації режиму студента; співбесіда з метою виявлення рівнів побутових умов; активізація студентського самоврядування.

3. Період стійкої адаптації: стабілізація успішності, високий рівень самостійності, активна участь у науково-дослідній та громадській роботі; самоорганізація вільного часу, дозвілля; закріплення знань, умінь і навичок студента самовиховуючого характеру.

4. Після адаптаційний період: навчально-пізнавальна діяльність, у процесі якої здійснюється розвиток свідомості студента, формування умінь і навичок самоосвітньої діяльності, прагнення до інтелектуального самовдосконалення; забезпечення узгодженості в роботі викладацького, студентського та батьківського колективів.

Виокремлюють декілька видів адаптації: до навчальної діяльності та нового соціального середовища. Адаптація до навчальної діяльності пов'язана зі зміною форм і методів навчання, ускладнення змісту навчальних дисциплін та ін.

Залежно від ставлення студентів до професійного навчання і громадської роботи, за їх соціальною активністю та позанавчальними інтересами можна виокремити такі групи студентів [1, с.281]:

1 тип. Студенти, яким притаманний комплексний підхід до мети та завдань професійного навчання. Вони мають широкі пізнавальні інтереси, допитливі, ініціативні, успішно навчаються з усіх дисциплін. Багато читають додаткової літератури, самі активно шукають нові аргументи, додаткові обґрунтування, порівнюють інформацію і аналізують її, зацікавлено обмінюються думками з одногрупниками, перевіряють достовірність своїх знань. Студенти такого типу мають орієнтацію на широку соціалізацію, на різнобічну глибоку професійну підготовку. Вони

беруть активну участь у роботі наукових гуртків або навіть проводять наукові дослідження разом з викладачем.

2 тип. Студенти, які чітко орієнтуються на вузьку спеціалізацію. Хоча пізнавальна діяльність студента й виходить за межі навчальної програми. Для цієї групи студентів притаманне цілеспрямоване, вибіркоче набуття лише тих знань, умінь і навичок, які необхідні (на їх думку) для майбутньої професійної діяльності. Ці студенти добре й відмінно навчаються з дисциплін, що пов'язані з їхньою спеціальністю, не виявляючи при цьому належного інтересу до суміжних наук і дисциплін. Система духовних запитів студента звужена рамками професійних інтересів і тими, які перебувають поблизу них.

3 тип. Цю групу складають студенти "ледарі" та "нероби". До вищої школи вони прийшли за вимогою батьків, "за компанію" з товаришем або щоб не йти працювати чи служити в армії. Сфера їх інтересів міститься за межами навчально-професійної діяльності. До навчання студенти ставляться байдуже, постійно пропускають заняття, мають "хвости". Якщо їм допомагають товариші (батьки або викладачі), то вони отримують диплом.

Успішна адаптація в студентській групі є необхідною умовою продуктивної соціальної активності, професійного самовизначення особистості, розвитку індивідуальності. Для адаптації у новому соціальному середовищі важливо вміти швидко знаходити своє місце у спільній діяльності, свою роль у новому колективі, визначати зразки поведінки й мислення, що визначатимуть систему цінностей і норм формування нового колективу.

Подоланню труднощів адаптаційного періоду сприяє спеціально організована виховна робота вищого навчального закладу, в процесі якої формується колектив, особистісні навички та вміння спілкуватися, взаємодіяти з іншими, налагоджувати стосунки зі студентами, викладачами

тощо. У цей період вирішальне значення має підтримка, допомога, увага з боку куратора та викладачів.

Отже, постійне вивчення рівнів сформованості взаємин кожного студента та колективу академічної групи, етапів успішної соціально-психологічної адаптації особистості в колективі, навчальному середовищі дає змогу ефективно побудувати навчально-виховний процес у вищому навчальному закладі з урахуванням тих змін, яких зазнає студентський колектив загалом і кожен його член зокрема, коригувати зміст і методику цього процесу.

Література:

1. Бех І. Д. Виховання особистості. / І. Д. Бех – К., 2017. – У 2-х кн. – 341 с.
2. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація. / Н. П. Волкова – К., 2019. – 255 с.
3. Діагностика рівня готовності викладачів до виховної роботи зі студентською молоддю : методичні рекомендації / укладач: Л. В. Мороз. – К., 2018. – 90 с.

Saienko N. V.

The place of feedback in teaching foreign languages via translanguaging

Kharkiv National Automobile and Highway University, Kharkiv

Feedback is known as the teacher's reaction to the student's answer containing errors, the process of correcting the student's mistakes while learning a foreign language in order to obtain information about the success of the completed task and the effectiveness of the applied teaching method. It